

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
**«АКТУАЛЬНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ:
ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ»**
(для магістрів)

МАУП

Київ 2016

Підготовлено професором кафедри соціології та соціальної роботи
Н.Б.Отрешко

Затверджено на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
(протокол № 8 від 29.03.2016 р.)

Схвалено Вченою радою Українсько-Азербайджанського Інституту
соціальних наук і самоврядування Г.А. Алієва (протокол № 9 від 29.04.2016
р.)

Отрешко Н.Б. Навчальна програма дисципліни «Актуальні соціальні
проблеми: теорії та методи дослідження» (для магістрів). – К.: МАУП, 2016.
– 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план,
зміст дисципліни «Актуальні соціальні проблеми: теорії та методи
дослідження», теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, список
літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Важливим чинником розвитку соціальних наук в другій половині ХХ та на початку ХХІ століття є значне посилення взаємозв'язку між ними, що значно підвищує як науково-теоретичний, так і практичний потенціал сучасного суспільствознавства. Динамічні соціальні, політичні та технологічні зміни стимулювали розвиток процесів глобалізації, спричинили інтенсифікацію процесів взаємодій суспільних систем індустріального та постіндустріального типу. Дані зміни суттєво вплинули на процеси концептуальної еволюції соціології як науки, призвели до перегляду існуючих уявлень щодо її наукового статусу, функцій та місця в системі сучасного суспільствознавства. Особливої актуальності набула проблема визначення об'єкту та предмету соціології в умовах глобалізації. Не менш актуальними стали проблеми аналізу структури сучасного соціологічного знання, феномену світоглядного та теоретичного плюралізму в сучасній соціології, тенденцій трансформації її пізнавальних та суспільно-практичних функцій. Слід зазначити, що за останні три десятиліття значно розширились і поглибились науково-теоретичні соціологічні знання щодо онтологічної специфіки суспільного життя, аналізу суспільства як соціальної системи, структури та типів соціальних взаємодій. Новітні інноваційні напрямки розвитку соціогуманітарного пізнання на даний час суттєво актуалізують дослідження антагоністичних та ненасильницьких феноменів суспільного життя, комунікативних процесів. Методологічна стратегія розвитку соціальних наук загалом визначається науковими пошуками розробки інноваційних соціальних технологій, котрі загалом є спрямованими на гуманізацію суспільного життя, гармонізацію індивідуальних, групових та суспільних інтересів, нейтралізацію деструктивних конфліктів.

Дисципліна «Актуальні соціальні проблеми: теорії та методи дослідження» є нормативною навчальною дисципліною циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки студентів спеціальності «Соціальна робота» освітнього рівня «магістр».

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів комплексу знань, пов'язаних з науковим розумінням змісту актуальних питань, які відображають характерні тенденції розвитку теорій та методів дослідження соціальних проблем суспільства.

Завданнями дисципліни є розкриття когнітивних аспектів зміни: 1) наукових уявлень про предмет та структуру соціальних проблем сучасного

суспільства; 2) поглядів на атрибутивні об'єктивні та суб'єктивні онтологічні властивості соціальних проблем; 3) дослідницьких позицій стосовно типології та специфіки соціальних проблем.

Лекційний матеріал навчальної програми дисципліни «Актуальні соціальні проблеми: теорії та методи дослідження» загалом орієнтує на формування у майбутніх професіоналів сучасного наукового розуміння змісту дискусійних теоретико-методологічних проблем соціальних наук. Дана дисципліна має суттєве значення для підготовки дипломних та магістерських робіт, наукових доповідей та наукових публікацій. Семінарські заняття та завдання самостійної роботи сприяють засвоєнню найважливіших концептуальних положень новітніх праць сучасних соціологів.

Вимоги до знань та вмінь. Після опанування дисципліни студент повинен знати:

1) основні онтологічні стимули сучасної трансформації теоретичного базису соціології соціальних проблем, змісту її пізнавальних та практичних функцій;

2) сучасні тенденції диференціації підходів щодо вивчення соціальних проблем;

3) зміст новітніх пізнавальних стратегій до аналізу онтологічної специфіки суспільного життя, соціальних взаємодій та комунікацій.

Студент повинен вміти:

1) працювати з першоджерелами підвищеної складності в аспекті засвоєння найважливіших концептуальних положень новітніх праць сучасних соціологів;

2) аналізувати, узагальнювати, робити порівняльну характеристику персоналій, ідей та епох, використовувати набуті знання з курсу «Історія соціології», «Загальна соціологічна теорія», «Соціальна психологія» та ін.;

3) ефективно використовувати матеріали дисципліни для підготовки кваліфікаційних магістерських робіт, наукових доповідей та наукових публікацій;

4) розробляти пропозиції щодо концептуального визначення стратегічних цілей і завдань майбутнього функціонування певного соціального об'єкту на основі результатів його системного аналізу;

5) здатність готувати рекомендації щодо розробки інструментального забезпечення соціального прогнозування об'єкту певного соціологічного дослідження.

Навчальна дисципліна «Актуальні соціальні проблеми: теорії та методи дослідження» як оригінальний авторський курс є нормативною навчальною дисципліною циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки студентів спеціальності «Соціальна робота» освітнього рівня «магістр», вона націлена на суттєве поглиблення та розвиток набутих знань з таких спеціальних дисциплін як «Загальна соціологічна теорія», «Історія соціології», «Методи соціологічного дослідження», «Соціологія девіантної поведінки» тощо. Джерельну основу дисципліни, яка представлена переліком основної та додаткової літератури, складають оригінальні наукові праці сучасних соціологів та методологів соціологічних та політологічних наук.

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

«Актуальні соціальні проблеми: теорії та методи дослідження»

№ з/п	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль 1. Соціологія соціальних проблем: сутність та підходи
1. 2. 3. 4. 5.	Об'єкт та предмет дисципліни Інституціоналізація соціології соціальних проблем Типологія соціальних проблем. Головні концепції соціальних проблем Теорія соціальної дезорганізації та її внесок у вивчення соціальних проблем
	Змістовий модуль 2. Емпіричний рівень вирішення соціальних проблем
6. 7. 8. 9.	Вивчення теорії соціального контролю та її значення при вирішенні соціальних проблем Соціальні проблеми як предмет емпіричного дослідження. Виявлення інтересів молоді на основі опитувань суспільної думки.. Типи дослідження соціальних проблем
	Змістовий модуль 3. Соціальна інженерія та шляхи вирішення соціальних проблем
10. 11. 12. 13. 14.	Втручання у соціальні проблеми Соціально-інженерна діяльність та соціальні проблеми Типи та динаміка соціальної напруги Соціальні проблеми та суспільні рухи Прогнози у дослідженні соціальних проблем
	Разом годин: 180

ЗМІСТ

дисципліни

«КТУАЛЬНІ СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ: ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИ ДОСЛІЖЕННЯ»

Змістовий модуль 1.

Соціологія соціальних проблем: сутність та підходи

Тема 1. Об'єкт та предмет дисципліни

Специфіка об'єкта та предмета «Соціології соціальних проблем». Визначення поняття соціальна проблема. Структура соціології соціальних проблем. Об'єктивистський та суб'єктивистський підходи до визначення соціальних проблем. Конструктивистський та системний підхід як сучасні концепції вивчення соціальних проблем. Інтегративна модель визначення соціальних проблем.

Література [1; 2; 5; 11; 18; 22; 28; 34; 36]

Тема 2. Інституціоналізація соціології соціальних проблем

Поняття інституціоналізації. Когнитивний та соціологічний аспекти інституціоналізації. Концепції інституціоналізації Кларка. Зародження «Соціології соціальних проблем» - Ч.Бут, Ф.Енгельс, та «Положення робітничого класа в Англії». Концепції Д.Боулі, Л. Віллерма, А.Геррі, А. Дюшатле, А.Кетле, Ф. Ле Пле, А.Вагнера, П.Келлога, Ш.Харрісона, Чикагська школа у визначенні проблематики вивчення соціальних проблем.

Література [1; 5; 9; 14; 15; 22; 25; 31; 35]

Тема 3. Типологія соціальних проблем

Визначення соціальних проблем в об'єктивистській парадигмі. Реальність існування соціальних проблем. Суб'активний підхід до вивчення соціальних проблем. Соціальні проблеми як конструкти групової та масової свідомості. Конструкціоністські підходи до вивчення соціальних проблем.

Діалектичне уявлення соціальних проблем. Світові соціальні проблеми, їх порівняння з локальними соціальними проблемами. Традиційні та нові соціальні проблеми. Порівняння проблем індустріального суспільства з проблемами постіндустріальних суспільств. Проблеми країн третього світу та соціальні проблеми розвинених країн. Глобальні та локальні проблеми. Критерії типологізації соціальних проблем. Головні типи соціальних проблем.

Література [2; 5; 8; 30; 31; 33; 35]

Тема 4. Головні концепції соціальних проблем

Поняття концепції. Концепції соціальної патології (Г.Спенсер, У.Самнер, А.Смолл). Концепції соціальної дезорганізації (У.Томас, Ф.Знанецький), концепції відхилаючої поведінки (Э.Дюркгейм, Р.Мертон), концепції символічного інтеракціонізму (Ч.Кулі, Г.Блумер), концепції феноменологічної соціології (А.Шютц, П.Бергер), концепції функціоналізму (Р.Мертон, Т.Парсонс), концепції конфлікту (Г.Спенсер, К.Маркс, Р.Дарендорф, Л.Козер), марксизму (К.Маркс, Ф.Энгельс), концепції конструкціонізму (Д.Кітсьюз, М.Спектор).

Література [1; 7; 9; 27; 28; 32; 34]

Тема 5. Теорія соціальної дезорганізації та її внесок у вивчення соціальних проблем

Концепції аномії Є.Дюркгейма, концепція самогубства. Розвиток теорії аномії Р.Мертоном. Теорія соціальної дезорганізації. (У.Томас, Ф.Знанецький). Прояви соціальної дезорганізації у сучасному суспільстві.

Література [5; 11; 13; 17; 18; 22]

МАУП

Змістовний модуль 2.

Емпіричний рівень вирішення соціальних проблем

Тема 6. Вивчення теорії соціального контролю та її значення при вирішенні соціальних проблем

Поняття соціального контролю та соціального порядку, їх характерні риси. Засоби здійснення соціального контролю. Соціальні санкції. Точка зору Парсонса на поняття соціального контролю. Обмеженість можливостей соціального контролю. Методи вирішення проблем девіації та форми впливу на девіантну поведінку. Соціальні проблеми та соціальний контроль.

Література [5; 11; 13; 17; 18; 22]

Тема 7. Соціальні проблеми як предмет емпіричного дослідження

Соціальні проблеми як феномени, що можна емпірично спостерігати та виміряти. Соціальні проблеми з емпіричної точки зору: нормативна точка зору, ціннісний підхід до соціальних проблем. Головні етапи емпіричного вивчення соціальних проблем: гіпотези, формування інструментарію, вимірювання, обробка даних, перевірка попередніх гіпотез.

Література [5; 11; 13; 17]

Тема 8. Виявлення інтересів молоді на основі опитувань суспільної думки

Соціальні інтереси як двигун діяльності індивідів та груп. Головні методи вивчення інтересів соціальних груп. Поняття соціальний інтерес, соціальні цінності та уподобання. Молодіжні соціальні інтереси та їх дослідження. Класифікація соціальних інтересів. Потреби та усвідомлення суб`єктом необхідності їх задоволення, суспільні умови життя та вибір конкретних практичних дій.

Література [4–6; 8; 9; 11; 17; 18; 21; 25]

Тема 9. Типи дослідження соціальних проблем

Фундаментальні дослідження соціальних проблем, прикладні дослідження соціальних проблем. Оціночні дослідження актуальних соціальних проблем. Методи оцінки програм дослідження, моделі оцінки програм вирішення соціальних проблем. Опитування, що використовуються в таких програмах. Ступінь складності науково-пізнавальної проблеми залежить від співвідношення об`єкта дослідження і досягнутих про нього знань, від рівня зрілості суспільної потреби у проясненні ситуації та у віриш

енні соціального протиріччя, від стану наукового та практичного знання у відповідної галузі. Прояснення проблеми, конкретизування проблеми.

Література [11; 20; 23; 34]

Змістовний модуль 3.

Соціальна інженерія та шляхи вирішення соціальних проблем

Тема 10. Втручання у соціальні проблеми

Поняття «втручання». Соціологічна інтервенція. Стадії соціального втручання. Суб`єкти та рівні втручання. Типологія втручання. Об`єкти втручання. Державне втручання. Теорія «кризового втручання». Теорія «превенції». Поняття превенції як спроба попередження небажаних подій, явищ, процесів. Елементи планування, соціального проектування як превентивні засоби. Превентивна допомога як одна з головних форм соціальної допомоги на Заході.

Література [3; 4; 8; 11; 16; 18; 20]

Тема 11. Соціально-інженерна діяльність та соціальні проблеми

Поняття та головні аспекти соціально-інженерної діяльності. Теоретична розробка поняття соціально-інженерної діяльності. Соціально-інженерна діяльності (СІД) та інтервенція в соціальних проблемах, її головні етапи. Соціальні технології. Типи соціальних технологій (холістські та по елементні). Соціально-технологічний підхід до процесу соціального управління. Обов'язкові укрупнені навчальні елементи. Технологізація процесу соціального управління. Соціальні технології управління регіоном. Соціальні технології місцевого самоуправління

Література [4; 8; 18; 23]

Тема 12. Типи та динаміка соціальної напруги

Сутність соціальної напруги. Природня, стихійна соціальна напруга. Головні стадії розвитку соціальної напруги. Суб`єкти – посередники соціальної напруги. Молодь як активний учасник соціальної напруги у суспільстві.

Основні принципи аналізу соціальної напруги по відношенню до молоді та соціальних структур. Головні аспекти соціальної дезорганізації. Місце молоді у соціальній структурі суспільства як причина соціальної напруги у відношеннях між молоддю та суспільством. Соціально-психологічні характеристики молоді.

Тема 13. Соціальні проблеми та суспільні рухи

Поняття та сутність суспільних рухів. Експресивні, утопічні, реформістські, революційні рухи. Життєвий цикл та стадії розвитку соціальних рухів. Види соціальних рухів за цілями, функціями, що вони виконують по відношенню до своїх членів, відношення до державної влади, види та методи діяльності, характер виникнення, засіб організації тощо. Суспільні рухи та соціальна дезорганізація. Передумови суспільних рухів. Концепція суспільних рухів Стокдейла.

Література [4; 7; 10; 22; 25; 34]

Тема 14. Прогнози у дослідженні соціальних проблем

Інтуїтивні методи прогнозування як сукупність способів мислення і дослідження прогнозованих об'єктів, явищ і процесів за умови неможливості врахування впливу на них багатьох факторів. Індивідуальні та колективні експертні оцінки.

Формалізовані методи прогнозування: їх можливості щодо вивчення тенденцій змін кількісних характеристик об'єктів дослідження та зв'язків між економічними об'єктами. Методи екстраполяції, найменших квадратів, експоненційного згладжування, змінних середніх тощо.

Комбінування різних методів у практиці соціально-економічного прогнозування.

Моделі прогнозування макроекономічних показників. Статичні і динамічні моделі. Економетричні моделі: факторні, структурні й комбіновані. Макроекономічні, міжгалузеві, міжрайонні, галузеві, та регіональні моделі. Моделі відтворення основних фондів, трудових ресурсів, системи фінансів, ціноутворення тощо. Модель динамічного міжгалузевого балансу.

Література [4; 10; 13; 25; 27; 33; 35]

МАУП

Теми контрольних робіт

1. Об'єкт, предмет та зміст соціології соціальних проблем
2. Структура та функції соціології соціальних проблем
3. Інституціоналізація соціології соціальних проблем. Головні етапи розвитку та їх характеристики
4. Чикагська школа, її вплив на соціологію соціальних проблем
5. Вплив англійської та німецької соціологічних шкіл на формування соціології соціальних проблем
6. Критерії типологізації та типи соціальних проблем
7. Концепція соціальної дезорганізації та розгляд соціальних проблем
8. Розгляд соціології соціальних проблем з точки зору концепцій відхиляючої поведінки та концепцій символічного інтеракціонізму
9. Розгляд соціальних проблем з точки зору концепцій конфлікту, марксизму та конструктивізму
10. Теорія соціальної дезорганізації
11. Соціальна проблема як предмет емпіричного дослідження
12. Молодь як головний об'єкт вивчення соціології соціальних проблем
13. Типи дослідження соціальних проблем
14. Втручання в соціальні проблеми
15. Соціально-інженерна діяльність та соціальні проблеми
16. Соціальна напруга в відношеннях в суспільстві
17. Соціальна напруга в відношеннях молоді та суспільства
18. Соціальна проблема та суспільних рух
19. Прогнози в дослідженні соціальних проблем
20. Типи дефініцій соціальних проблем
21. Структура та характеристика соціальної проблеми
22. Головні концепції соціальних змін
23. Комплексний підхід до вивчення та вирішення соціальних проблем
24. Схема аналізу соціальної проблеми
25. Неоконсерватизм та соціальна проблема
26. Неолібералізм та соціальна проблема
27. Соціальна політика як діяльність по вирішенню соціальних проблем суспільства
28. Життєвий цикл соціальних проблем
29. Джерела соціальних проблем, їх характерні риси та головні етапи аналізу соціальних проблем

Питання для самоконтролю

1. Онтологічні уявлення про соціальні проблеми
2. Типи дефініцій соціальних проблем
3. Структура соціальних проблем
4. Природньо-історичні концепції соціальних змін
5. Діяльна концепція соціальних змін
6. Суспільні рухи та соціальні зміни: чинники впливу на суспільство
7. Гуманітарно-особистісна концепція соціальних змін
8. Теорія само відтворюючого суспільства А.Гурелла
9. Концепція М.Круазье
10. Поняття девіації та головні постулати теорії девіантної поведінки
11. Структура девіантних форм поведінки та їх причини
12. Характерні риси різних форм девіації
13. Девіація як соціальний процес
14. Основні характеристики комплексного підходу до вирішення соціальних проблем
15. Соціальні проблеми, їх визначення з точки зору комплексного підходу.
16. Моделі вирішення соціальних проблем
17. Схема аналізу соціальних проблем
18. Зміст соціальних проблем, головні етапи аналізу соціальних проблем
19. Джерела соціальних проблем та їх головні особливі риси
20. Життєвий цикл соціальних проблем
21. Соціально-політичні, ідеологічні доктрини по визначенню соціальних проблем
22. Неоконсерватизм та соціальні проблеми
23. Неолібералізм та соціальні проблеми
24. Соціальна політика як засіб вирішення соціальних проблем
25. 1. Об'єкт, предмет та зміст соціології соціальних проблем
26. Структура та функції соціології соціальних проблем
27. Інституціоналізація соціології соціальних проблем. Головні етапи розвитку та їх характеристики
28. Чикагська школа, її вплив на соціологію соціальних проблем
29. Вплив англійської та німецької соціологічних шкіл на формування соціології соціальних проблем
30. Критерії типологізації та типи соціальних проблем
31. Концепція соціальної дезорганізації та розгляд соціальних проблем
32. Розгляд соціології соціальних проблем з точки зору концепцій відхиляючої поведінки та концепцій символічного інтеракціонізму
33. 9. Розгляд соціальних проблем з точки зору концепцій конфлікту, марксизму та конструктивізму
34. Теорія соціальної дезорганізації
35. Соціальна проблема як предмет емпіричного дослідження

36. Молодь як головний об'єкт вивчення соціології соціальних проблем
37. Типи дослідження соціальних проблем
38. Втручання в соціальні проблеми
39. Соціально-інженерна діяльність та соціальні проблеми
40. Соціальна напруга в відношеннях в суспільстві
41. Соціальна напруга в відношеннях молоді та суспільства
42. Соціальна проблема та суспільних рух
43. Прогнози в дослідженні соціальних проблем
44. Типи дефініцій соціальних проблем
45. Структура та характеристика соціальної проблеми
46. Головні концепції соціальних змін
47. 23. Комплексний підхід до вивчення та вирішення соціальних проблем
48. Схема аналізу соціальної проблеми
49. Неоконсерватизм та соціальна проблема
50. Неолібералізм та соціальна проблема
51. Соціальна політика як діяльність по вирішенню соціальних проблем суспільства
52. Життєвий цикл соціальних проблем
53. Джерела соціальних проблем, їх характерні риси та головні етапи аналізу соціальних проблем
54. Сутність соціальної напруги. Природна, стихійна соціальна напруга
55. Головні стадії розвитку соціальної напруги. Суб'єкти – посередники соціальної напруги
56. Молодь як активний учасник соціальної напруги у суспільстві
57. Основні принципи аналізу соціальної напруги по відношенню до молоді та соціальних структур
58. Головні аспекти соціальної дезорганізації
59. Місце молоді у соціальної структурі суспільства як причина соціальної напруги у відношеннях між молоддю та суспільством
60. Поняття та сутність суспільних рухів. Експресивні, утопічні, реформістські, революційні рухи
61. Життєвий цикл та стадії розвитку соціальних рухів
62. Види соціальних рухів за цілями, функціями, що вони виконують по відношенню до своїх членів, відношення до державної влади, види та методи діяльності, характер виникнення, засіб організації тощо
63. Суспільні рухи та соціальна дезорганізація
64. Передумови суспільних рухів
65. Концепція суспільних рухів Стокдейла
66. Поняття «втручання» у соціальні проблеми. Соціологічна інтервенція.
67. Стадії соціального втручання
68. Суб'єкти та рівні втручання
69. Типологія втручання
70. Об'єкти втручання. Державне втручання

71. Теорія «кризового втручання»
72. Теорія «превенції». Поняття превенції як спроба попередження небажаних подій, явищ, процесів
73. Елементи планування, соціального проектування як превентивні засоби
74. Превентивна допомога як одна з головних форм соціальної допомоги
75. Фундаментальні дослідження соціальних проблем, прикладні дослідження соціальних проблем
76. Оціночні дослідження актуальних соціальних проблем
77. Методи оцінки програм дослідження, моделі оцінки програм вирішення соціальних проблем
78. Опитування, що використовуються в таких програмах
79. Ступінь складності науково-пізнавальної проблеми
80. Прояснення проблеми, конкретизування проблеми
81. Соціальні інтереси як двигун діяльності індивідів та груп
82. Головні методи вивчення інтересів соціальних груп
83. Поняття соціальний інтерес, соціальні цінності та уподобання
84. Молодіжні соціальні інтереси та їх дослідження
85. Класифікація соціальних інтересів
86. Потреби та усвідомлення суб'єтом необхідності їх задоволення, суспільні умови життя та вибір конкретних практичних дій
87. Соціальні проблеми як феномени, що можна емпірично спостерігати та виміряти
88. Соціальні проблеми з емпіричної точки зору: нормативна точка зору, ціннісний підхід до соціальних проблем
89. Головні етапи емпіричного вивчення соціальних проблем: гіпотези, формування інструментарію, вимірювання, обробка даних, перевірка попередніх гіпотез
90. Соціальні проблеми та соціальний контроль

МАУП

Список літератури

Основна

1. Бауман З. Индивидуализированное общество. Пер. с англ.- М.: Логос. 2002.
2. Бестужев-Лада И.В. Поисковое социальное прогнозирование: Перспективные проблемы общества. М., 2004.
3. Беккер Д. В обществе – об обществе / Д. Беккер // Социологос. – М., 2001.
4. Бороноев А.О. О понятиях «общество» и «социальное» / А.О. Бороноев, П.И. Смирнов. // Социологические исследования, 2003, № 8.
5. Витаньи И. Общество, культура, социология./ И. Витаньи. - М.,2004.
6. Давыдов А.А. К вопросу об определении понятия «общество» / А.А. Давыдов // Социологические исследования. 2004, № 2.
7. Информационное общество в России // Свободная мысль. 2003, № 8
8. Ковалев А.М. Общество – развивающийся организм./ А.М. Ковалев – М.; Квадратум. 2000.Т. 4.
9. Куценко В.И. Социальная задача как категория исторического материализма. Киев, 2012.
- 10.Луман Н. Понятие общества / Н. Луман // Проблемы теоретической социологии. – СПб,204.
- 11.Мелюхин И.С. Информационное общество: истоки, проблемы, тенденции развития./ И.С. Мелюхин - М.,2009.
- 12.Милованцев Д. Общественные предпосылки становления информационного общества в России / Д. Милованцев // Свободная мысль. -2003.- № 11.
- 13.Парсонс Т. Система современных обществ/ Пер. с англ. Т. Парсонс – М.,2008.
- 14.Сорокин П.А. Человек. Цивилизация. Общество./ П.А. Сорокин – М., 2002.
- 15.Тихонов В. Будущее человеческой цивилизации: закономерности развития человеческого общества./ В. Тиханов – М. : Полея.2016.
- 16.Турен А. Социология без общества / А. Турен // Социологическое исследование.- 2004,- № 7.
- 17.Что за «третьей волной»? Встреча с Олвиром Тоффлером // Полис. - 2001,- № 5.
- 18.Эйзейштадт И. Революция и преобразование обществ./ И. Эйзейштадт - М., 2002.

Додаткова

19. Источник: <http://5fan.ru/wievjob.php?id=723743>. American Social Problems. An Institutional Analysis /John E. Farley. Second Edition. New Jersey. 2002.
20. American Social Problems. An Institutional Analysis /John E. Farley. Second Edition. New Jersey. 2002.
21. Case C. What is Social Problem?// Journal of Applied Sociology. 2004. 8: 268-273.
22. Constructionist Controversies: Issues in Social Problems Theory / Gale Miller, James A. Holstein. New York, 2013.
23. Contemporary Social Problems / Ed. Nisbet R., Merton R. New York, 2011.
24. Ellwood, Ch. A. The Social Problem: a Reconstructive Analysis. Rev. Ed. New York, 2009.
25. Frank L.K. Social Problems // American Journal of Sociology. 2005. 30: 462-473.
26. Fuller R. Social Theory and Social Problems // Social Forces. 2007. 15: 496-502.
27. Fuller R., Myers R. The Natural History of Social Problem // American Sociology Review. 2014 b. 6: 320-328.
28. Fuller R., Myers R. Some Aspects of a Theory of Social Problems American Sociological Review. 2014 a. 6: 24-32.
29. Ibarra P.R., Kitsuse J.I. Contemporary Issues in Social Constructionism // Constructionist Controversies. Issues in Social Problems Theory / G. Miller, A. Holstein. New York. 2013.
30. Images of Issues: Typifying Contemporary Social Problems / Joel Best. New York, 2009.
31. Lemert E. Social Pathology. New York. 2015.
32. Merrill F.E. The study of Social Problems // American Sociology Review. 2008. 13: 251-259.
33. Social Problems //International Encyclopedia of Social Sciences / David L. Sills. New York - London. 2012. V.14.
34. Social Problems: A Critical Power-Conflict Perspective / Joe R. Feagin, Clairece Booher Feagin. Third edition. New Jersey, 2012.
35. Spector M., Kitsuse J. I. Constructing Social Problems. New York, 1987.
36. Waller W. Social Problems and the Mores // American Sociological Review. 2016. 1: 922-934.